

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาถึงวิถีชีวิตของนักศึกษาพม่าโดยผ่านการสัมภาษณ์ชีวิตประวัติของนักศึกษาพม่า 5 คน ที่หนีมายังประเทศไทยประกอบไปกับการคลุกคลีกลุ่มนักศึกษาพม่าเหล่านี้ ในประวัติชีวิตที่นักศึกษาพม่าทั้ง 5 ได้บอกเล่าแก่ผู้ศึกษานั้น ได้ก่อให้เกิดแบบแผนบางประการที่เป็นลักษณะเฉพาะของกลุ่มที่มาใช้ชีวิตอยู่ในประเทศไทย กล่าวคือนักศึกษาพม่ากลุ่มนี้ต้องเผชิญกับความขัดแย้งบางประการในสังคมของตนเอง ทำให้ถูกผลักดันออกนอกประเทศ และเมื่อนักศึกษาพม่าหลบหนีมาใช้ชีวิตภายใต้สังคมไทย พวกเขาจะต้องเผชิญกับความขัดแย้งอีกชุดหนึ่งที่ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการใช้ชีวิต นั่นคือปัญหาของการเป็นผู้ลี้ภัยเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย แต่ที่สำคัญไปกว่านั้น คือภาพของความขัดแย้งในอดีตระหว่างคนไทยและคนพม่าที่ก่อให้เกิดภาพลักษณ์ของการเป็นศัตรูระหว่างกันขึ้น อันเนื่องมาจากการที่ใจ 'กรุงศรีอยุธยา' ของไทยเคยเป็นเมืองขึ้นของพม่าถึงสองครั้งในปีพ.ศ. 2112 และพ.ศ. 2310 โดยในครั้งหลังสุดนี้ การกระทำอันโหดร้ายของพม่าคือการปล้นสดมภ์ ทำร้ายผู้คน เผาบ้านเผาเมืองยังคงฝังตรึงอยู่ในความทรงจำของคนไทย คนพม่ารวมถึงนักศึกษาพม่าจึงเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่คนไทยบางส่วนมองว่าเป็นคนที่โหดร้าย ทารุณ ความฝังใจนี้ยังคงได้รับการตอกย้ำจากอดีตมาถึงปัจจุบัน ที่มีข่าวถึงการที่ชาวพม่าเป็นผู้นำเชื้อโรคร้ายแรงมาสู่ เช่น มาลาเรีย และโรคเท้าช้าง นอกจากนี้คดียาเสพติดความท้ออาญาที่สำคัญต่าง ๆ เช่น การปล้นฆ่านายจ้างก็เกิดขึ้นโดยชาวพม่า ดังนั้นบางส่วนจึงยังคงมองว่าคนพม่าเป็นคนโหดร้าย และเป็นศัตรูของคนไทยอยู่เสมอ จากความขัดแย้งชุดนี้ ทำให้นักศึกษาพม่าดำรงชีวิตอยู่ในประเทศไทยอย่างยากลำบาก พวกเขาจึงต้องแสดงคุณลักษณะพิเศษที่แตกต่างไปจากกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ และระหว่างคนพม่าด้วยกันเอง เช่น แรงงานพม่าอพยพ

ความเฉพาะที่กลุ่มนักศึกษาพม่าแสดงออกมานี้คือ กิจกรรมทางการเมือง เนื่องจากพวกเขาหนีมายังประเทศไทยด้วยความขัดแย้งทางอุดมการณ์ทางการเมือง ดังนั้นในประเทศไทยการคงไว้ซึ่งสัญลักษณ์ทางการเมืองจึงเป็นกิจกรรมที่สำคัญของกลุ่มนักศึกษาพม่าทั้งด้วยความเต็มใจและไม่เต็ม เพราะกิจกรรมเหล่านี้นักศึกษาพม่าจะได้รับการสนับสนุนจากองค์กรทางด้านสิทธิมนุษยชนที่มีแนวคิดอุดมการณ์เดียวกัน กิจกรรมทางการเมืองของนักศึกษาพม่าแสดงออกโดยผ่านสัญลักษณ์ต่าง ๆ เช่น การไปประชุม ประท้วงหน้าสถานทูต การออกแถลงการณ์ การผลิตสินค้าเพื่อการรณรงค์ออกขาย เช่น โปสเตอร์ เข็มกลัด เสื้อยืด พวงกุญแจ เป็นต้น

การศึกษานี้จึงเป็นความพยายามทำความเข้าใจกับกลุ่มนักศึกษาพม่าในบริบทที่รอบด้านเพื่อนำไปสู่การรู้จักวิถีชีวิตที่แท้จริงของพวกเขาที่มีรูปแบบเฉพาะ ต่างจากกลุ่มชาติพันธุ์อื่น